

NOTAT

Oppdrag **Østmarkneset friområde**
 Kunde **Trondheim kommune**
 Notat nr. **G-not-001**
 Til **Mona Åsgård, Trondheim kommune**

Fra **Navid Zamani, Rambøll i Norge AS**
 Kopi **Eirik Gerhard Lind, Rambøll i Norge AS**

ØSTMARKNESET FRIOMRÅDE, GEOTEKNISKE VURDERINGER FOR FYLING I SJØ.

Dato 19.12.2019

1. Orientering/bakgrunn

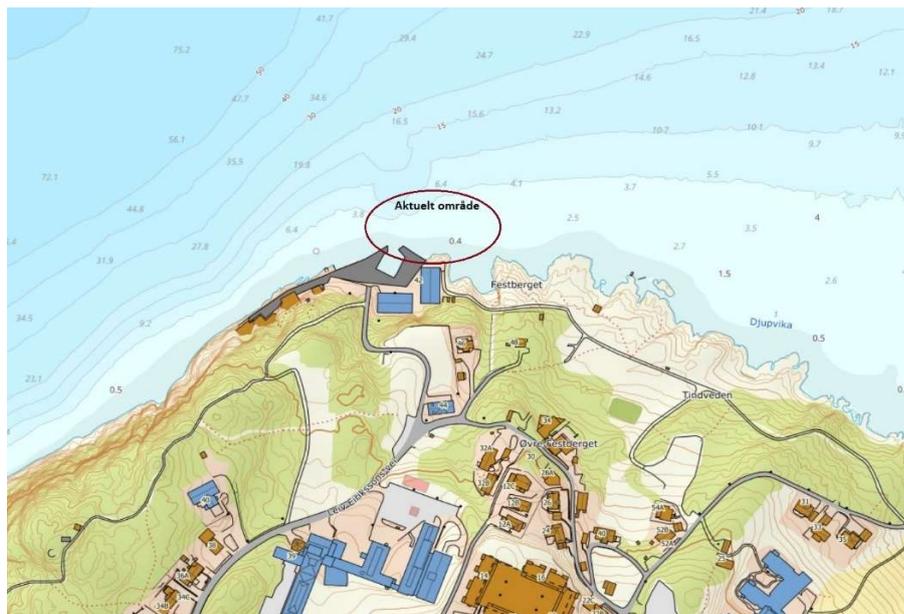
Trondheim kommune vurderer muligheter til å bygge et bryggeanlegg ytterst på Østmarkneset, i tilknytning til kafeen ved det gamle industrianlegget. Et nytt universelt utformet bryggeanlegg som kan betjene en rutebåt som har faste anløp til Ladekaia. Det er ønskelig at anlegget også kan benyttes av fritidsfartøy.

Rambøll er engasjert av Trondheim kommune for å gjøre geotekniske vurderinger for ny molo i sjøen.

Foreliggende notat omhandler geotekniske stabilitetsvurderinger for fylling i sjøen for ny molo. Figur 1 viser aktuelt området for plassering av den nye moloen.

Rambøll
 Kobbegate 2
 P.b. 9420 Torgarden
 NO-7493 TRONDHEIM
 T +47 73 84 10 00
 www.ramboll.no

Vår ref. 1350032057/NAZA

Figur 1: Aktuelt området for plassering av den nye moloen

2. Grunnundersøkelser

Rambøll har i mai 2019 utført geotekniske grunnundersøkelser på vegne av Trondheim kommune. Det er også utarbeidet datarapport for boringene som er utført, ref. /1/, og denne rapporten er benyttet som grunnlag for våre vurderinger. Plassering av borpunktene er vist på situasjonsplanen, tegning 1001.

Rapp. nr:	Navn:	Utført av:	Dato:
1350032057	Østmarkneset friområde	Rambøll Norge AS	05.08.2019

3. Grunnforhold, område vest

Sonderinger og opptatte prøver viser et topplag med friksjonsmasser over svært bløt lite sensitiv leire med økende fasthet med dypet. Videre ned mot dypet er det og påtruffet grovere masser som grus før sonderingen er blitt avsluttet i antatt berg.

Prøvene ble tatt ved urolig sjø (dønninger). Dette har sannsynligvis forårsaket en del prøveforstyrrelse. Den reelle uomrørte skjærstyrkeverdien samt sensitiviteten i leira vil derfor ligge noe høyere enn angitt.

4. Geoteknisk vurdering

4.1 Stabilitetsberegninger

Det er utført stabilitetsberegninger i 3 profiler (A, B og C) for fylling i sjøen. De valgte beregningsprofilene vurderes som representative for å vurdere sikkerhet mot utglidninger under og etter fylling i området.

Formålet med beregningene er å undersøke om det lar seg fylle i sjøen, og evt. hvor store deler av området som kan fylles opp.

Stabilitetsberegningene er utført med laveste astronomiske tidevann (kt. -1,7). Det er ikke tatt høyde for laster fra trafikk, fremtidige bygninger e.l. Krav til stabilitet er i henhold til Eurokode 7 $\gamma_m \geq 1,25$ for effektivspenningsanalyse og $\gamma_m \geq 1,4$ for totalspenningsanalyse.

4.2 Grunnlag for stabilitetsberegninger

Plassering av profil (A, B og C) er vist på tegning 1001.

Tolkning av materialparametere

Tolkning av CPTU er utført på grunnlag av poretrykksfaktoren $N_{\Delta u}$ og spissmotstandsfaktoren N_{kt} , uttrykt på følgende måte:

$$C_{uA} = \Delta u / N_{\Delta u}$$

$$C_{uA} = q_n / N_{kt}$$

Generelt er $N_{\Delta u}$ benyttet ved B_q -verdi (poretrykksrespons) høyere enn 0,5 - 0,6, og N_{kt} er benyttet ved B_q lavere enn 0,5 - 0,6.

For bestemmelse av faktorene $N_{\Delta u}$ og N_{kt} er korrelasjoner basert på CAUC-treksialforsøk på blokkprøver av høy kvalitet benyttet, kfr Lunne et al, ref /2/ og Karlsrud, ref /3/. For de valgte korrelasjonene for $N_{\Delta u}$ - og N_{kt} -faktorene er det skilt mellom leire med sensitivitet (S_t) lavere og høyere enn 15. Følgende faktorer er benyttet:

$$N_{kt}=7,8+2,5*\log OCR+0,082*I_p \quad N_{\Delta u}=6,9-4,0*\log OCR+0,07*I_p \quad \text{for } S_t < 15$$

$$N_{kt}=8,5+2,5*\log OCR \quad N_{\Delta u}=9,8-4,5*\log OCR \quad \text{for } S_t > 15$$

Det er i tillegg til de ovennevnte faktorene valgt å benytte korrelasjon mellom $N_{\Delta u}$ og B_q , $N_{\Delta u}=4,0+4,5B_q$ for sammenligning. Denne er en kurvetilpasning (Eggereide) basert på korrelasjoner mellom blokkprøver og målt poretrykksrespons (B_q) presentert i ref. /4/.

Ved tolking av CPTU er det benyttet en romvekt på $18,5 \text{ kN/m}^3$. Det er benyttet plastisitetsindeks, I_p , lik 8,0 i tolkningene, basert på tall fra laboratoriet og erfaring.

OCR (konsolideringsgrad) er vurdert ut fra funksjon av tidligere terreng.

Tolkede CPTU fra punkt 9 og 11 foreligger som vedlegg 1 og 2. Designverdi er presentert i tolkningsarket.

Anisotropi og tøyningsskompatibilitet

I beregningene tas det hensyn til spenningsanisotropi i leira, dvs. at udrenert skjærfasthet varierer med hovedspenningsretningene (ADP-analyse). Utgangspunktet er udrenert aktiv skjærfasthet c_{uA} .

For ikke-sensitiv leire er aktiv, direkte og passiv skjærfasthet beregnet ut fra følgende sammenheng:

$$c_{uA} = 1,0 c_{uA} \text{ (fasthet der glideflaten ligger i aktiv sone)}$$

$$c_{uD} = 0,63 c_{uA} \text{ (fasthet for den tilnærmet horisontale delen av glideflaten)}$$

$$c_{uP} = 0,35 c_{uA} \text{ (fasthet der glideflaten ligger i passiv sone)}$$

Vi har også konservativt valgt friksjonsvinkel ut fra erfaringstall og Statens vegvesen håndbok V220. Utførte effektivspenningsanalyser er valgt utført med følgende parametere, se tabell 1:

Tabell 1

Lag	ϕ [grader]	a [Attraksjon]	c' [kPa]
Sprengstein(fylling)	45	5	5
Sand (øvre sandlag)	33	0	0
Leire	24	5	2.2
Sand (nedre sandlag)	36	0	0

Tolket lagdeling for valgte profiler er vist på tegning 1002-1007.

Stabilitetsberegninger

Stabilitetsberegningene er utført ved hjelp av dataprogrammet *GeoSuite Stability*. Det er utført totalspennings- og effektivspenningsanalyse. Totalspenningsanalysen vurderes som kritisk ved de opptredende grunnforhold med leire, for å ta hensyn til en potensiell situasjon med udrenerte spenningsendringer i grunnen. Effektivspenningsanalysen vurderes som representativ for langtidssituasjonen.

Det valgte beregningsprofilen vurderes som representativ for å vurdere sikkerhet mot utglidninger under og etter fylling i området. Profilenes geometri og lagdeling er vist på tegning 1002-1007.

Poretrykk

Det er ikke installert poretrykksmålere i området, men vi har konservativt valgt grunnvannsnivå langs profilet for en mest mulig ugunstig situasjon som representerer årstidsvariasjonene. Grunnvannstanden er i beregningene modellert med hydrostatisk trykk fra en grunnvannslinje.

5. Resultater og vurdering

Resultater fra stabilitetsberegningene er presentert på tegning 1002 - 1007. Beregningene viser at det imidlertid ikke er kapasitet til å gjøre noen ytterligere fylling ut i sjøen uten å gjøre tiltak. Beregningene hensyntar ikke eventuelle fremtidige laster fra bebyggelse. For å muliggjøre en fylling i sjøen er det vurdert et alternativ i dette notatet der sjøbunnen mudres til faste masser eller berg.

Dersom denne metoden skal brukes er det viktig at tilbakefyllingen utføres kort tid etter mudring, slik at mudringsrenna ikke sedimenterer igjen før fyllmassene legges ut. I tillegg skal nedre lag (minimum 1 m) bestå av åpne sprengsteinmasser, for å sikre god kontakt mellom fyllmassene og underliggende faste masser eller berg. Det må også nevnes at metoden vil være utfordrende både med tanke på miljøaspekter, løsmassemektingheten i området og ikke minst rekkevidden til mudringsutstyret.

Det er utført stabilitetsberegninger for mudret situasjon i 3 profiler (A, B og C), se tegning 1004-1007. I den forbindelse er det også utført en enkel overslagberegning av mengde masser som må mudres bort.

For å holde mudringskanten stabilt under arbeid må mudring utføres med ekstra tiltak. Enten ved å legge skråningen slakere eller utføre arbeidet seksjonsvis.

Beregningene viser at en mengde av omtrent 50 000 m³ skal mudres bort. Vi gjør oppmerksom på at dette er et anslag og ingen eksakt tall da det foreligger en del usikkerhet rundt dette. Av usikker momenter kan en nevne løsmassemektingheten i det bløte laget og eventuelle glidninger av mudringskanten under arbeid.

Valg av en eventuell fremtidig løsning skal detaljprosjekteres basert på grunnforholdet i området og stabilitetsberegninger presentert i dette notatet.

Med vennlig hilsen

Navid Zamani

Geotekniker

M: 90 61 50 65

Navid.zamani@ramboll.no

Kontrollert av:

Oddbjørn Lefstad

Senior geotekniker

Referanser:

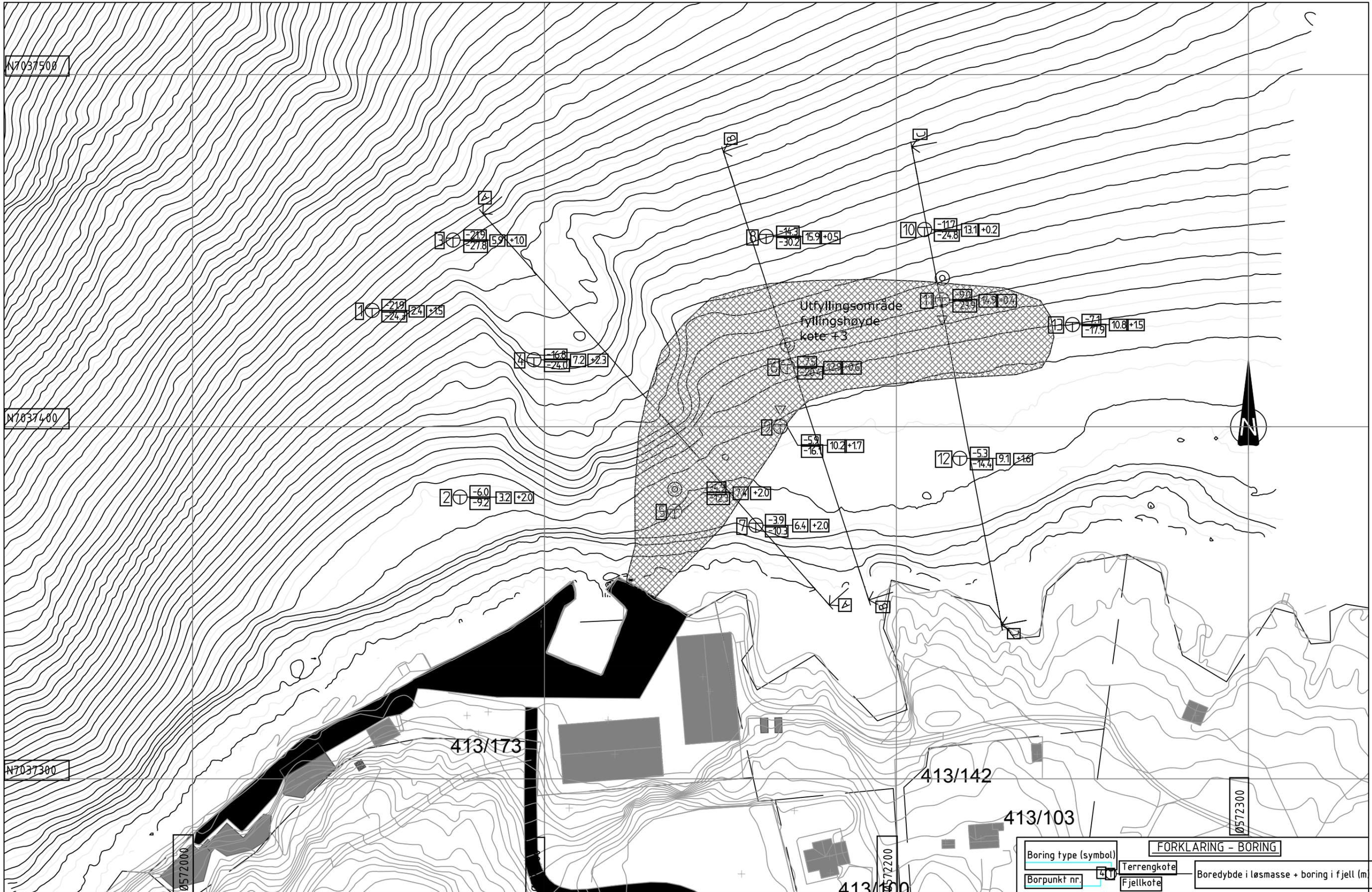
- 1: Rambølls rapport G-rap-001-1350032057 "Østmarkneset friområde", av 05.08.2019.
- 2: Lunne et al, "*Cone penetration test in geotechnical practice*", 1997
- 3: Karlsrud et al, "*CPTU correlations for clays*", ICSMGE 2005, Osaka, Japan
- 4: Karlsrud et al, 1996 "*Improved CPTU correlations based on block samples*",
Nordisk Geoteknikermøte, Reykjavik, Island.

Tegninger:

1001	Situasjonsplan med borpunkter og beregningsprofiler
1002	Stabilitetsberegninger profil A, utfylt situasjon, total- og effektivspenningsanalyse
1003	Stabilitetsberegninger profil B, utfylt situasjon, total- og effektivspenningsanalyse
1004	Stabilitetsberegninger profil C, utfylt situasjon, total- og effektivspenningsanalyse
1005	Stabilitetsberegninger profil A, utfylt situasjon, Mudret, total- og effektivspenningsanalyse
1006	Stabilitetsberegninger profil B, utfylt situasjon, Mudret, total- og effektivspenningsanalyse
1007	Stabilitetsberegninger profil C, utfylt situasjon, Mudret, total- og effektivspenningsanalyse

Vedlegg:

1	CPTU punkt 9
2	CPTU punkt 11

N7037500

N7037400

N7037300

Ø572000

Ø77200

Ø572300

413/173

413/142

413/103

413/100

Boring type (symbol)		FORKLARING - BORING	
⊕	Totalsondring	⊔	Terrengkote
⊙	Prøveserie	⊓	Fjellkote
⊖	Boreddybde i løsmasse + boring i fjell (m)		

00	20.08.2019	HERB	NAZA	OLD	
REV.	DATO	ENDRING	TEGN	KONTR	GODKJ
TEGNINGSSTATUS					

RAMBOLL
 Rambøll Norge AS
 P.b. 9420 Torgarden
 7493 Trondheim
 TLF: 73 84 10 00
 www.ramboll.no

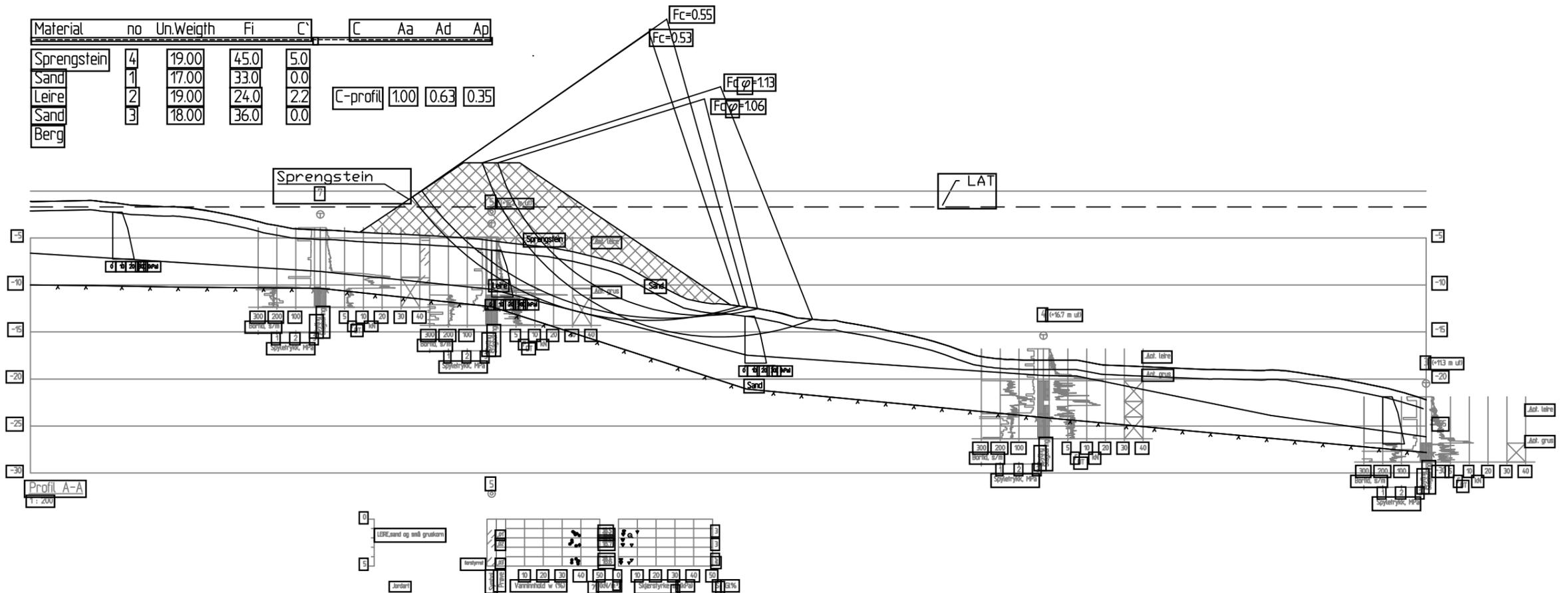
OPPDRAG
Østmarkneset friområde
 OPPDRAGSGIVER
Trondheim kommune

INNHOOLD
SITUASJONSPLAN
 ⊕ Totalsondring
 ⊙ Prøveserie

OPPDRAG NR.	MÅLESTOKK	BLAD NR.	AV
1350032057	1:1000	01	01
TEGNING NR.		REV.	
1001		0	

Material	no	Un.Weigth	Fi	C'	C	Aa	Ad	Ap
Sprengstein	4	19.00	45.0	5.0				
Sand	1	17.00	33.0	0.0				
Leire	2	19.00	24.0	2.2				
Sand	3	18.00	36.0	0.0				
Berg								

C-profil	1.00	0.63	0.35
----------	------	------	------

00	20.08.2019		HERB	NAZA	OLD
REV.	DATO	ENDRING	TEGN	KONTR	GODKJ
TEGNINGSSTATUS					

RAMBOLL

Rambøll Norge AS
P.b. 9420 Torgarden
7493 Trondheim
TLF: 73 84 10 00
www.ramboll.no

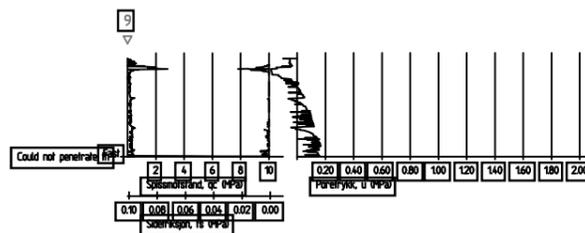
OPPDRAG
Østmarkneset friområde

OPPDRAGSGIVER
Trondheim kommune

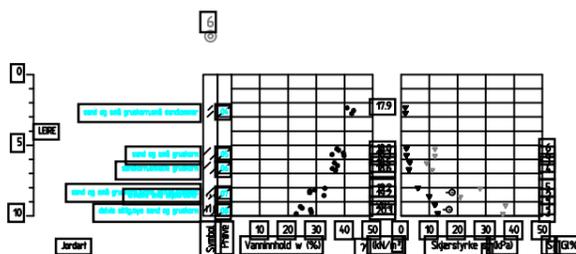
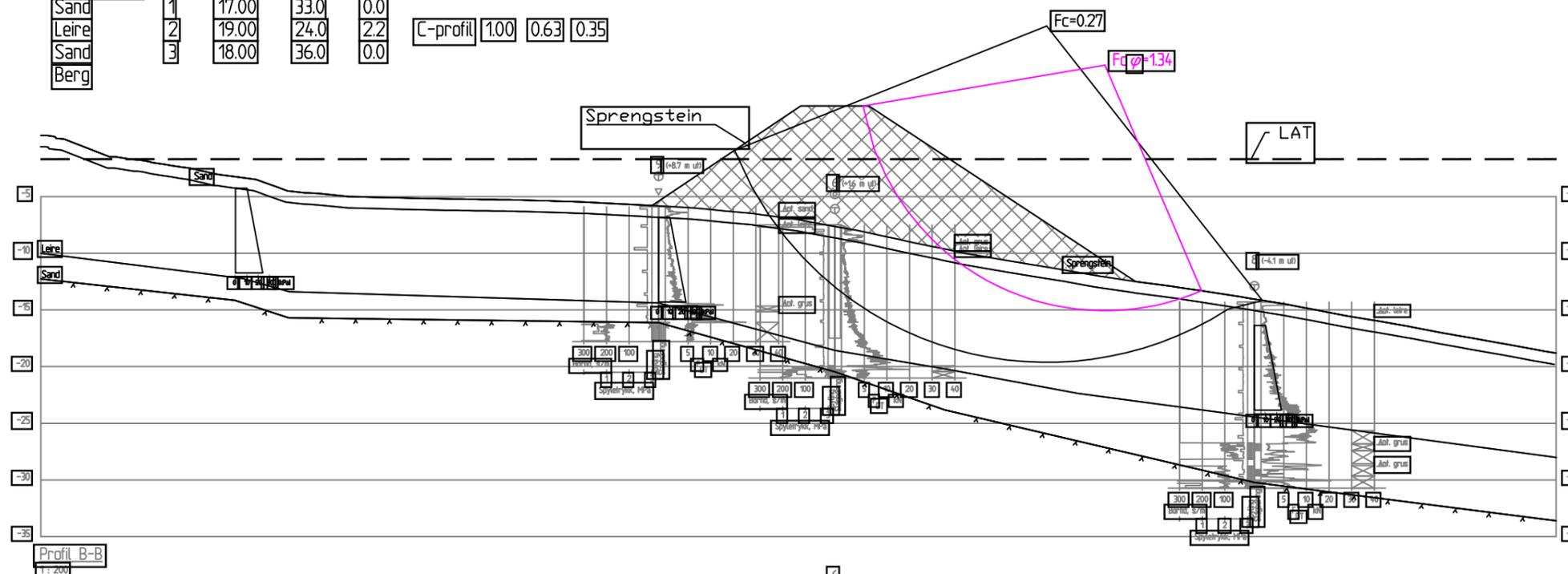
INNHOOLD
STABILITETSBEREGNING

Profil A
Utfylt situasjon
Total- og effektivspenningsanalyse

OPPDRAG NR. 1350032057	MÅLESTOKK 1:500	BLAD NR. 01	AV 01
		TEGNING NR. 1002	REV. 0

Material	no	Un.Weigth	Fi	C'	C	Aa	Ad	Ap
Sprengstein	4	19.00	45.0	5.0				
Sand	1	17.00	33.0	0.0				
Leire	2	19.00	24.0	2.2	C-profil	1.00	0.63	0.35
Sand	3	18.00	36.0	0.0				
Berg								

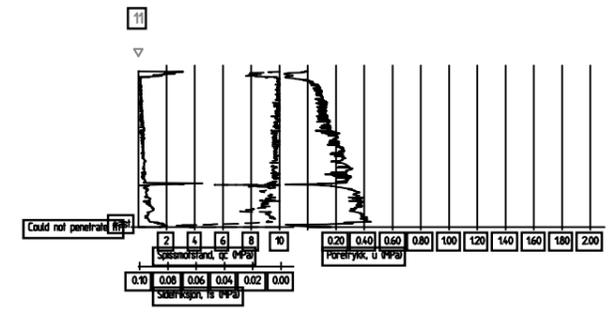
00	20.08.2019		HERB	NAZA	OLD
REV.	DATO	ENDRING	TEGN	KONTR	GODKJ
TEGNINGSSTATUS					

RAMBOLL
 Rambøll Norge AS
 P.b. 9420 Torgarden
 7493 Trondheim
 TLF: 73 84 10 00
 www.ramboll.no

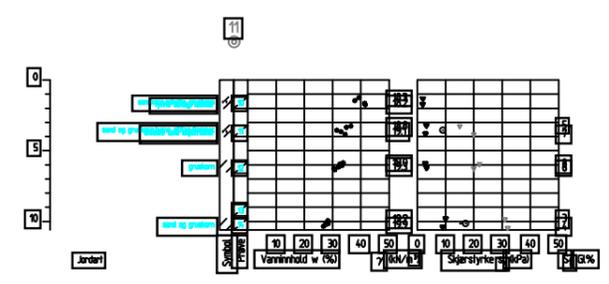
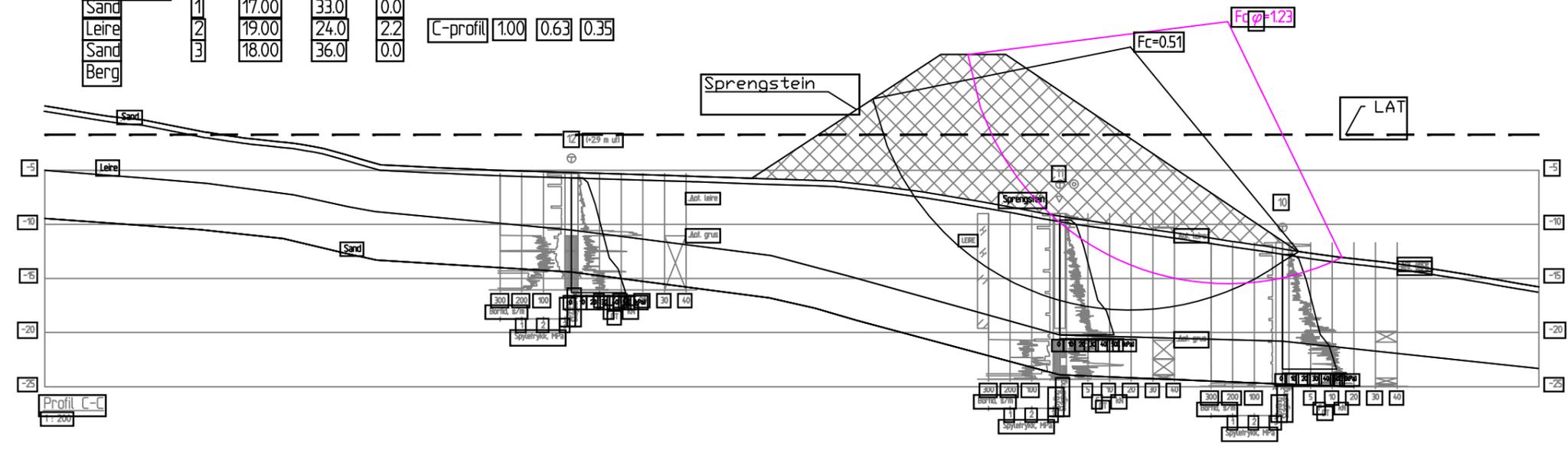
OPPDRAG
Østmarkneset friområde
 OPPDRAGSGIVER
Trondheim kommune

INNHOOLD
STABILITETSBEREGNING
 Profil B
 Utfylt situasjon
 Total- og effektivspenningsanalyse

OPPDRAG NR. 1350032057	MÅLESTOKK 1:500	BLAD NR. 01	AV 01
		TEGNING NR. 1003	REV. 0

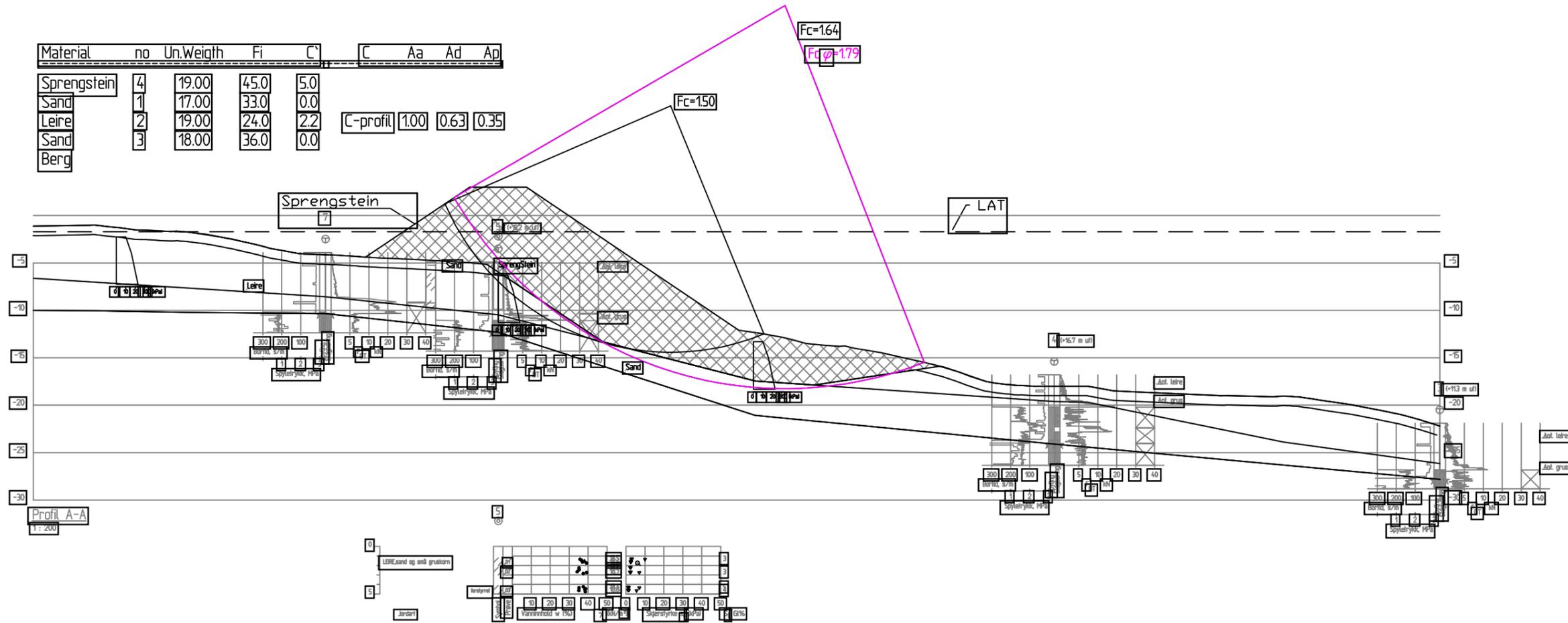
Material	no	Un.Weigth	Fi	C	C	Aa	Ad	Ap
Sprengstein	4	19.00	45.0	5.0				
Sand	1	17.00	33.0	0.0				
Leire	2	19.00	24.0	2.2	C-profil	1.00	0.63	0.35
Sand	3	18.00	36.0	0.0				
Berg								

00 20.08.2019			HERB NAZA OLD						OPPDRAG Østmarkneset friområde			INNHOLD STABILITETSBEREGNING			OPPDRAG NR. 1350032057		MÅLESTOKK 1:500		BLAD NR. 01		AV 01		
REV. DATO ENDRING			TEGN KONTR GODKJ			Rambøll Norge AS P.b. 9420 Torgarden 7493 Trondheim TLF: 73 84 10 00 www.ramboll.no			OPPDRAGSGIVER Trondheim kommune			Profil C Utfylt situasjon Total- og effektivspenningsanalyse			TEGNING NR. 1004				REV. 0				
TEGNINGSSTATUS																							

Material	no	Un.Weigth	Fi	C'	C	Aa	Ad	Ad
Sprengstein	4	19.00	45.0	5.0				
Sand	1	17.00	33.0	0.0				
Leire	2	19.00	24.0	2.2				
Sand	3	18.00	36.0	0.0				
Berg								

C-profil 1.00 0.63 0.35

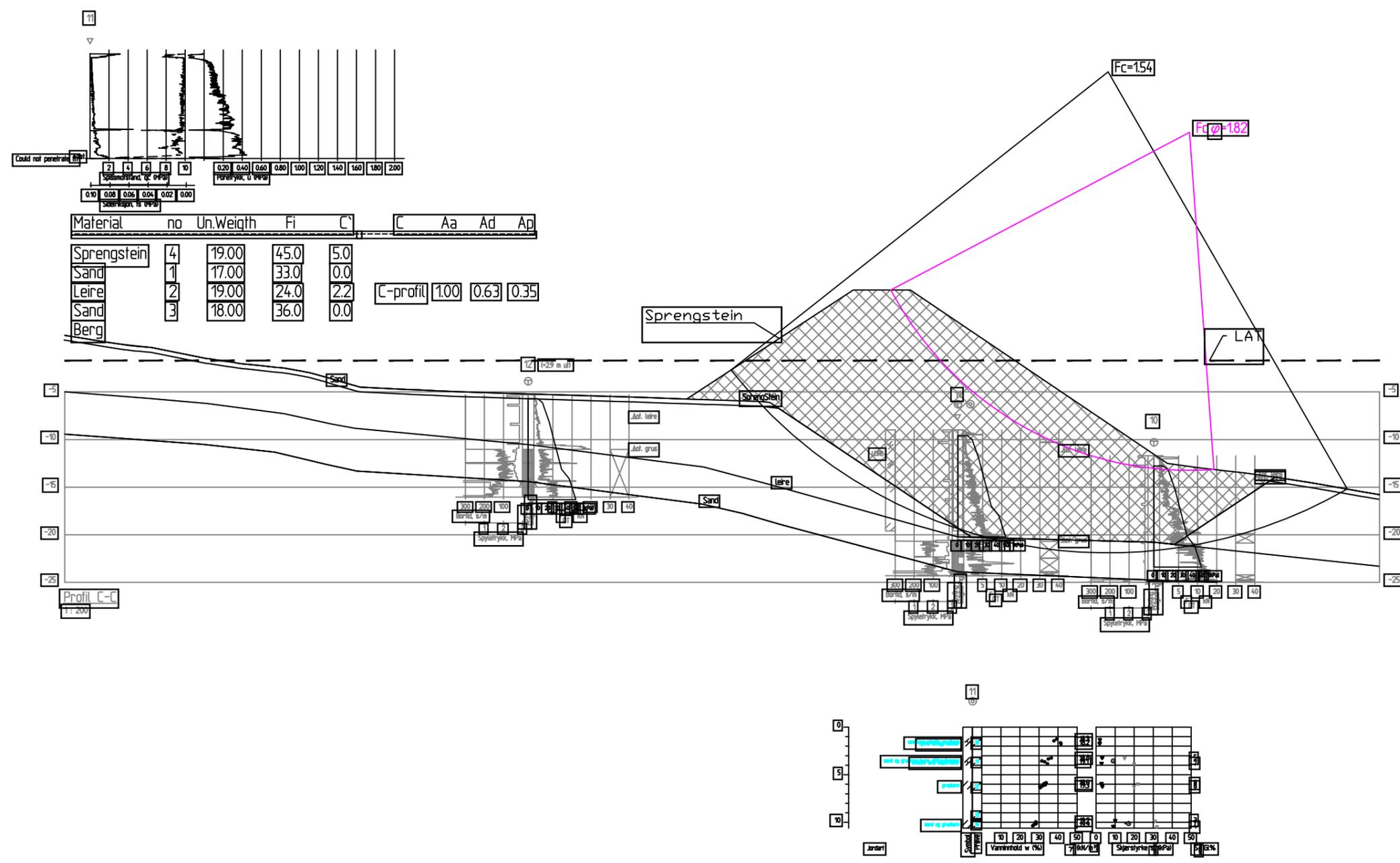
00	10.10.2019		NAZA	NAZA	OLD
REV.	DATO	ENDRING	TEGN	KONTR	GODKJ
TEGNINGSSTATUS					

RAMBOLL
Rambøll Norge AS
P.b. 9420 Torgarden
7493 Trondheim
TLF: 73 84 10 00
www.ramboll.no

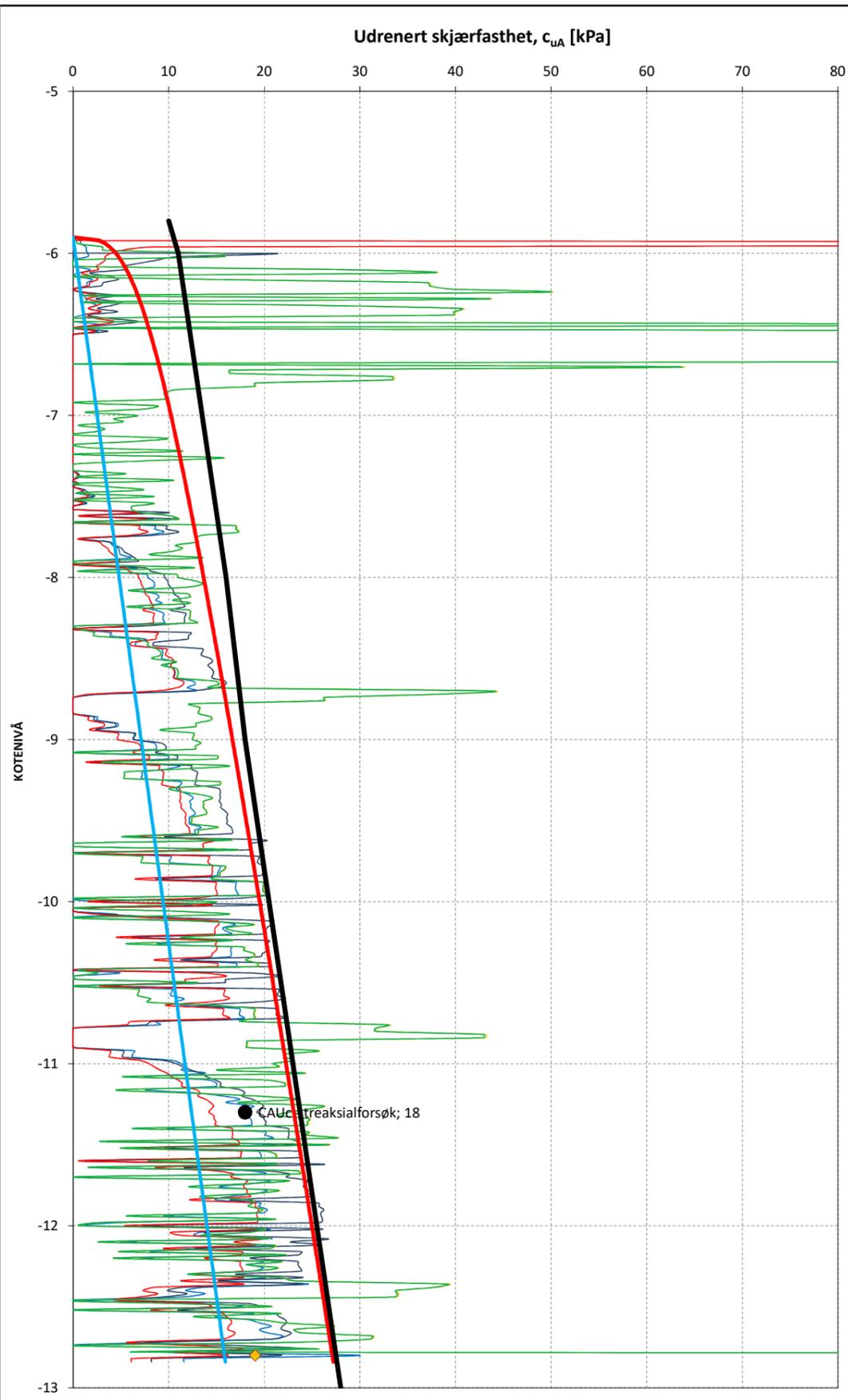
OPPDRAG
Østmarkneset friområde
OPPDRAGSGIVER
Trondheim kommune

INNHOOLD
STABILITETSBEREGNING
Profil A
Utfyllt situasjon, Mudret
Total- og effektivspenningsanalyse

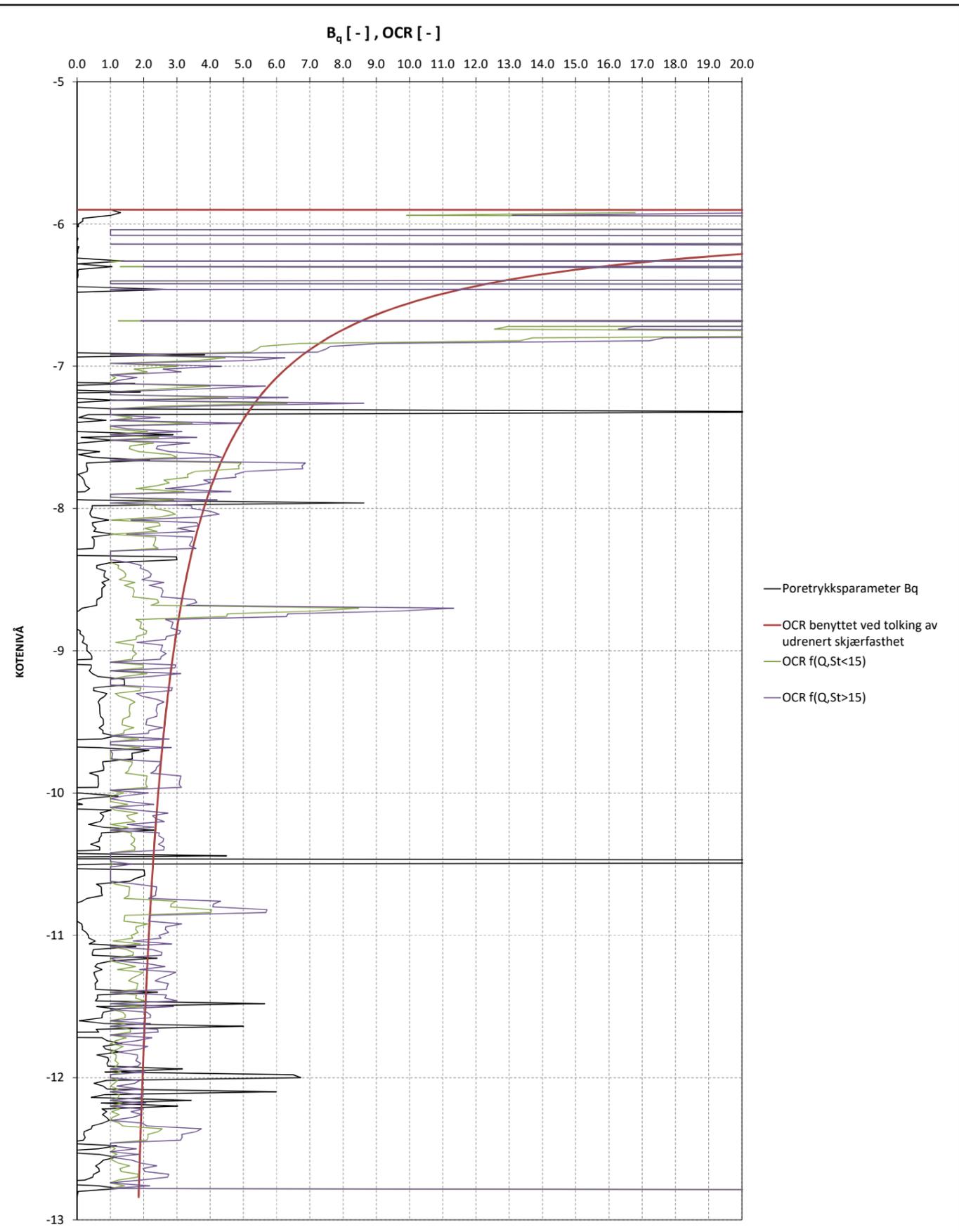
OPPDRAG NR. 1350032057	MÅLESTOKK 1:500	BLAD NR. 01	AV 01
		TEGNING NR. 1005	REV. 0

00 10.10.2019			NAZA NAZA OLD			 Rambøll Norge AS P.b. 9420 Torgarden 7493 Trondheim TLF: 73 84 10 00 www.ramboll.no	OPPDRAG	Østmarkneset friområde	INNHOLD	STABILITETSBEREGNING	OPPDRAG NR.	1350032057	MÅLESTOKK	1:500	BLAD NR.	01	AV	01
REV.	DATO	ENDRING	TEGN	KONTR	GODKJ		OPPDRAGSGIVER	Trondheim kommune	Profil C	Utfyllt situasjon, Mudret	TEGNING NR.		1007		REV.		0	
TEGNINGSSTATUS							Total- og effektivspenningsanalyse											

- $N\Delta U = 4.5 + 4.0 * B_q$
- $Ndu = 6.9 - 4.0 * \log(OCR) + 0.07 * I_p - St < 15$
- $Nkt = 7.8 + 2.5 * \log(OCR) + 0.082 * I_p - St < 15$
- $Ndu = 9.8 - 4.5 * \log(OCR) - St > 15$
- $Nkt = 8.5 + 2.5 * \log(OCR) - St > 15$
- Kvikkleire/Sprøbruddmateriale
- CAUC - treksialforsøk
- ◆ Konus * CuA/CuD
- Enaks * CuA/CuD
- SHANSEP
- $0.27 * p_0'$
- Designlinje

- Poretrykksparameter B_q
- OCR benyttet ved tolking av udrenert skjærfasthet
- OCR f(Q, St < 15)
- OCR f(Q, St > 15)

Tolkningsgrunnlag

In-situ poretrykk: Sjøboring, dybde Hw=4m

Grunnvannstand [Z]: 0 m

Overkonsolidering: Tidligere terreng kote +0, GV[z] = 4 m

Plastisitetsindeks, I_p : Konstant, $I_p = 8$

Romvekt: Konstant, 18,5 kN/m³

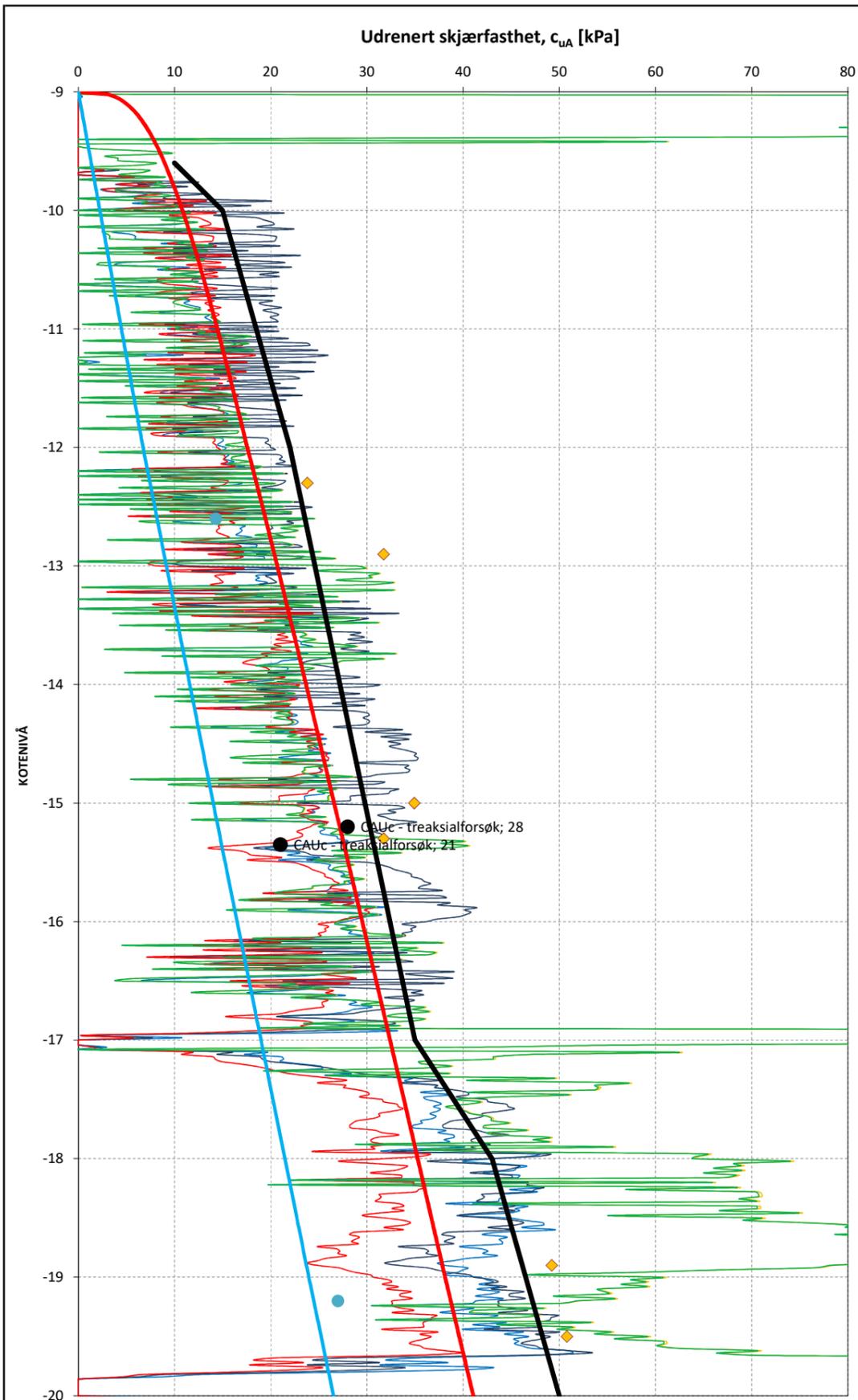
SHANSEP-normalisering: $\alpha = 0.3$ $\beta = 0.7$
 Verdier for enaks/konus anses representative for direkte skjærfasthet og er derfor korrigert med anisotropiforholdet CuD/CuA = 0.63

Designlinje, c_{uA}	
Kote	c_{uA}
-5.8	10.0
-6.0	11.0
-8.0	16.0
-9.0	18.0
-13.0	28.0

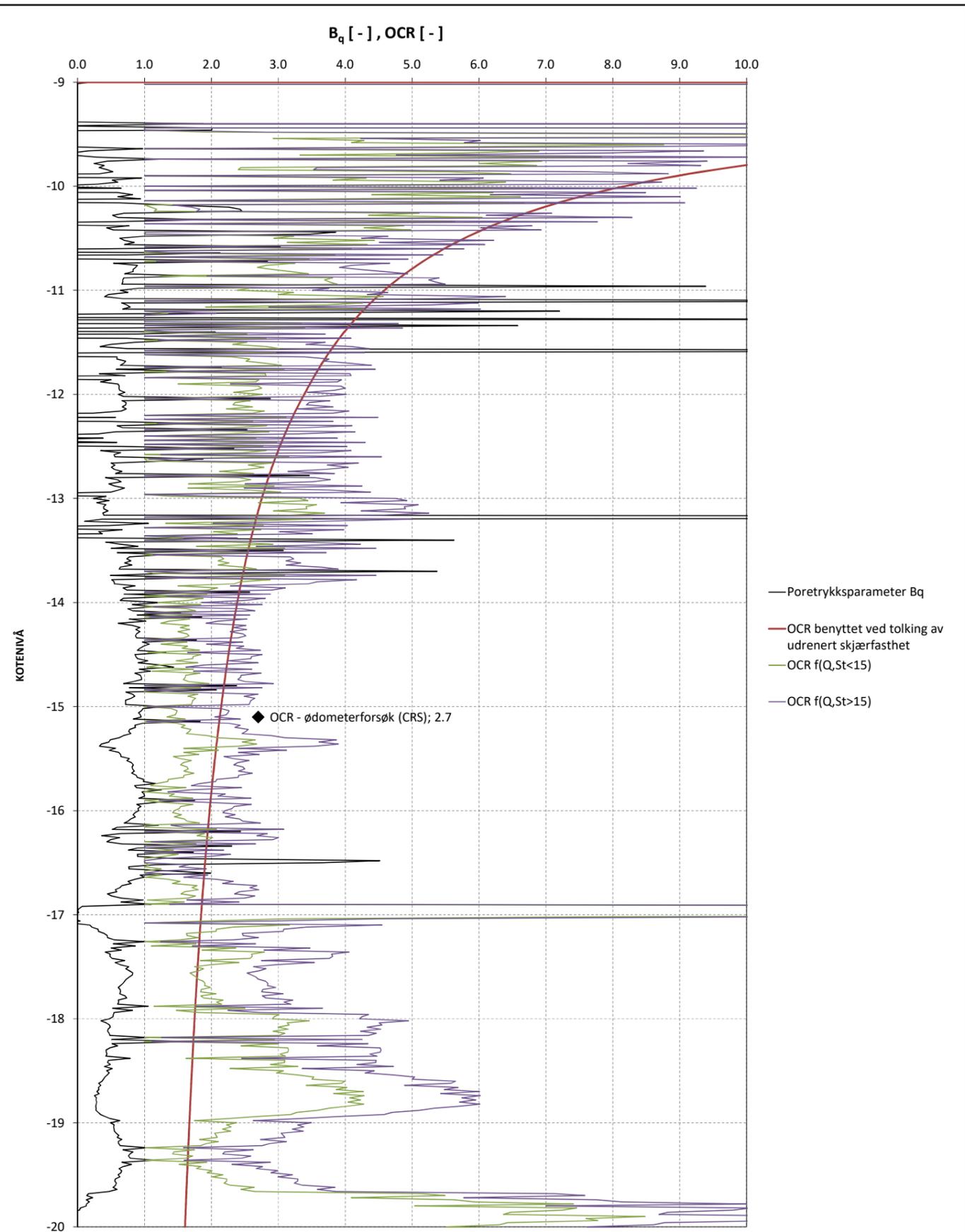

Trondheim kommune
 Østmarkneset friområde
 Borpunkt: 9 | Terrengekote: -5.9
 Tolking/presentasjon av CPTU
 Udrenert skjærfasthet og OCR

Oppdrag	1350032057
Tegn./kontr.	Vedlegg
HERB/NAZA	1
Dato	Tegn. Nr.
13.08.2019	0

- $N_{\Delta U} = 4.5 + 4.0 \cdot B_q$
- $N_{du} = 6.9 - 4.0 \cdot \log(OCR) + 0.07 \cdot I_p$ - $St < 15$
- $N_{kt} = 7.8 + 2.5 \cdot \log(OCR) + 0.082 \cdot I_p$ - $St < 15$
- $N_{du} = 9.8 - 4.5 \cdot \log(OCR)$ - $St > 15$
- $N_{kt} = 8.5 + 2.5 \cdot \log(OCR)$ - $St > 15$
- Kvikkleire/Sprøbruddmateriale
- CAUC - treaksialforsøk
- ◆ Konus*CuA/CuD
- Enaks*CuA/CuD
- SHANSEP
- $0,27 \cdot p_0'$
- Designlinje

- Poretrykksparameter B_q
- OCR benyttet ved tolking av udrenert skjærfasthet
- OCR $f(Q, St < 15)$
- OCR $f(Q, St > 15)$

Tolkningsgrunnlag

In-situ poretrykk: Sjøboring, dybde Hw=9m
Grunnvannstand [Z]: 0 m
Overkonsolidering: Tidligere terreng kote +2, GV[Z] = 0 m
Plastisitetsindeks, I_p : Konstant, $I_p = 8$

Romvekt: Manuell fordeling
SHANSEP-normalisering: $\alpha = 0,3$ $\beta = 0,7$
 Verdier for enaks/konus anses representative for direkte skjærfasthet og er derfor korrigert med anisotropiforholdet $CuD/CuA = 0,63$

Designlinje, c_{uA}	
Kote	c_{uA}
-9.6	10.0
-10.0	15.0
-12.0	22.0
-17.0	35.0
-18.0	43.0
-20.0	50.0

Trondheim kommune
 Østmarkneset friområde
 Borpunkt: 11 | Terrengekote: -9.0
 Tolking/presentasjon av CPTU
 Udrenert skjærfasthet og OCR

Oppdrag 1350032057	Tegn./kontr. HERB/NAZA	Tegn. Nr. 2
Dato 13.08.2019		Tegn. Nr. -